

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN PHÒNG VẤN TUYỂN SINH CAO HỌC NGÀNH QUẢN LÝ KINH TẾ

1. MỤC ĐÍCH VÀ YÊU CẦU

1.1. Mục đích:

Hệ thống hóa một số kiến thức cơ bản về quản lý kinh tế trình độ đại học làm cơ sở để thí sinh ôn tập và tham gia phỏng vấn tại kỳ thi tuyển sinh cao học ngành quản lý kinh tế.

1.2. Yêu cầu

- Nắm vững một số kiến thức cơ bản về quản lý kinh tế.
- Biết liên hệ vào thực tiễn (*một số lĩnh vực, khâu, cấp*) quản lý kinh tế ở nước ta hiện nay.

2. NHỮNG NỘI DUNG KIẾN THỨC CƠ BẢN CẦN TẬP TRUNG ÔN TẬP

- 1) Nêu những đặc điểm của quản lý kinh tế? Ý nghĩa của việc nhận thức những đặc điểm này trong đào tạo và phát triển đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 2) Nêu cơ sở hình thành các nguyên tắc quản lý kinh tế? Ý nghĩa của việc nghiên cứu vấn đề này trong thực tiễn quản lý nhà nước về kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 3) Nêu mục tiêu và động lực của quản lý kinh tế? Ý nghĩa của việc nhận thức vấn đề này trong thực tiễn thực hiện công tác quản lý kinh tế tại đơn vị anh/chị đang công tác?
- 4) Nêu những đặc điểm của lao động quản lý kinh tế? Ý nghĩa của việc nhận thức những đặc điểm này trong đào tạo và phát triển đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 5) Nêu bản chất và nội dung của phương pháp hành chính trong quản lý kinh tế? Liên hệ thực tiễn vận dụng phương pháp này trong quản lý nhà nước về kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 6) Nêu bản chất và nội dung của phương pháp kinh tế trong quản lý kinh tế? Liên hệ thực tiễn vận dụng phương pháp này trong quản lý nhà nước về kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 7) Phân tích chức năng hoạch định trong quản lý kinh tế? Liên hệ thực tiễn chức năng này trong quản lý nhà nước về kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 8) Phân tích nguyên tắc kết hợp hài hòa các lợi ích kinh tế trong quản lý kinh tế? Liên hệ thực tiễn nguyên tắc này trong quản lý nhà nước về kinh tế ở nước ta hiện nay?
- 9) Phân tích nguyên tắc tiết kiệm và hiệu quả trong quản lý kinh tế? Liên hệ thực tiễn nguyên tắc này trong quản lý nhà nước về kinh tế ở nước ta hiện nay?

10) Quản lý kinh tế là sự tác động có hướng đích của chủ thể quản lý lên đối tượng quản lý. Tuy nhiên, sự tác động trong quản lý kinh tế không diễn ra đơn lẻ, một lần mà là sự tác động thường xuyên, liên tục thông qua:

a. Sử dụng có hiệu quả nhất các yếu tố bên trong và bên ngoài của hệ thống trong điều kiện chấp nhận cạnh tranh với các hệ thống khác, cũng như chấp nhận các rủi ro có thể xảy ra cho hệ thống.

b. Các hoạt động tổ chức, điều khiển, phối hợp, động viên, kiểm tra... và thông qua việc sử dụng hệ thống các công cụ và phương pháp quản lý trong điều kiện thay đổi của môi trường quản lý.

c. Việc phát huy tốt nhất mọi tiềm năng và tận dụng tối đa cơ hội của hệ thống.

d. Phối hợp các mục tiêu và động lực hoạt động trong hệ thống để đạt tới mục tiêu chung của hệ thống.

11) Tính khoa học và nghệ thuật trong quản lý kinh tế xuất phát từ:

a. Việc sử dụng quyền lực của chủ thể quản lý.

b. Tính quy luật của các quan hệ quản lý trong quá trình hoạt động của hệ thống xã hội.

c. Ban hành và tổ chức thực thi các quyết định quản lý.

d. Tính ứng dụng và mang tính liên ngành của quản lý kinh tế.

12) Anh/chị hãy chỉ ra vai trò quản lý kinh tế của Nhà nước?

a. Quản lý kinh tế của Nhà nước có vai trò quan trọng trong định hướng và điều tiết các hoạt động kinh tế.

b. Quản lý kinh tế của Nhà nước nhằm đảm bảo tăng trưởng và phát triển của hệ thống kinh tế thông qua sử dụng hiệu quả các nguồn lực kinh tế.

c. Quản lý kinh tế của Nhà nước tạo môi trường thuận lợi và bình đẳng cho tất cả các thành viên của hệ thống kinh tế.

d. Tất cả các đáp án trên đều đúng

13) Chức năng của quản lý kinh tế là:

a. Tập hợp những hoạt động quản lý mang tính tất yếu của chủ thể quản lý, nảy sinh từ sự phân công chuyên môn hóa các hoạt động quản lý kinh tế nhằm đạt tới mục tiêu.

b. Tập hợp những quy tắc chỉ đạo, những tiêu chuẩn hành vi, những quan điểm cơ bản có tác dụng chi phối mọi hoạt động quản lý các chủ thể quản lý phải tuân thủ trong quá trình tiến hành các hoạt động quản lý kinh tế.

c. Tập hợp những cách thức tác động có chủ đích và có thể có của chủ thể quản lý lên đối tượng quản lý trong quá trình tiến hành các hoạt động kinh tế nhằm đạt được mục tiêu.

d. Tập hợp những phương tiện mà chủ thể quản lý sử dụng nhằm định hướng, khuyến khích và phối hợp hoạt động kinh tế của các tập thể và cá nhân người lao động hướng tới mục tiêu xác định.

14) Nguyên tắc tập trung dân chủ:

a. Nhằm đảm bảo trật tự kỉ cương trong tổ chức mà vẫn phát huy được sự năng động sáng tạo của đội ngũ trong quá trình hoạt động.

b. Dựa trên quy luật động lực thúc đẩy con người và các tổ chức hoạt động hiệu quả luôn xuất phát từ vấn đề lợi ích.

c. Chú ý đến lợi ích của con người để khuyến khích việc làm có hiệu quả phát huy tính tích cực lao động của họ, tạo động lực cho sự phát triển.

d. Xuất phát từ mối quan hệ giữa kinh tế và chính trị nhằm đảm bảo sự kết hợp hài hòa giữa mục tiêu kinh tế và mục tiêu chính trị - xã hội trong mọi hình thái kinh tế xã hội.

15) Nội dung của nguyên tắc kết hợp hài hòa các lợi ích kinh tế là:

a. Các hoạt động kinh tế đều phải dựa trên quan điểm kinh tế - chính trị - xã hội toàn diện.

b. Sự thống nhất lãnh đạo thể hiện cả về chính trị và kinh tế, không tách rời hoặc đối lập nhau.

c. Đảm bảo chế độ thông tin hai chiều trong quản lý.

d. Phải coi trọng lợi ích vật chất lẫn lợi ích tinh thần của các tập thể và người lao động

16) Nội dung của nguyên tắc tiết kiệm và hiệu quả là:

a. Đầu tư có trọng điểm, tránh dàn trải.

b. Coi trọng cả lợi ích trước mắt và lợi ích lâu dài.

c. Phải đảm bảo sự hài hòa giữa các lợi ích cá nhân, lợi ích tập thể và lợi ích xã hội.

d. Các chủ thể quản lý thực hiện chế độ lãnh đạo tập thể gắn liền với chế độ phân công cá nhân phụ trách.

17) Yêu cầu khi thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trong quản lý nhà nước về kinh tế là:

a. Đòi hỏi phải chống các biểu hiện phiến diện một chiều trong xử lý mối quan hệ giữa các lợi ích, chống dập khuôn máy móc mà phải gắn vào tình hình cụ thể của mỗi tổ chức, hệ thống.

b. Phân công và phân cấp trong bộ máy quản lý phải hợp lý, rõ ràng, tránh chồng chéo hay bỏ trống nhiệm vụ.

c. Cần kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ việc sử dụng công quỹ trong các cơ quan, cơ sở kinh tế Nhà nước.

d. Cần thực hiện đầy đủ chế độ hạch toán kinh tế.

18) Phương pháp quản lý kinh tế được hiểu là:

a. Biện pháp tác động của chủ thể quản lý lên khách thể quản lý trong quá trình tiến hành các hoạt động kinh tế.

b. Tổng thể những cách thức tác động có chủ đích và có thể có của chủ thể quản lý lên đối tượng quản lý trong quá trình tiến hành các hoạt động kinh tế nhằm đạt được mục tiêu đặt ra.

c. Những cách thức tác động của chủ thể quản lý lên đối tượng quản lý nhằm đạt được mục tiêu kinh tế.

d. Cách thức để tổ chức, điều khiển, kiểm tra và điều chỉnh... các hoạt động kinh tế.

19) Trong phương pháp kinh tế, chủ thể quản lý tác động đến đối tượng quản lý thông qua các cách:

a. Tạo ra sự quan tâm về lợi ích thông qua các chiến lược, kế hoạch và các chính sách phát triển kinh tế của chủ thể quản lý.

b. Sử dụng các chính sách ưu đãi, khuyến khích kinh tế hợp lý để điều chỉnh các hoạt động kinh tế theo mục tiêu quản lý đã đề ra.

c. Tạo ra sự quan tâm về lợi ích thông qua các chiến lược, kế hoạch, các chính sách phát triển kinh tế của chủ thể quản lý và quy cách hóa, tiêu chuẩn hóa các định mức.

d. Quy cách hóa, tiêu chuẩn hóa các định mức, như: Định mức khoán, định mức kinh tế - kỹ thuật, định mức tiền lương, định mức thuế, định mức về doanh thu và lợi nhuận...

20) Khi sử dụng phương pháp kinh tế phải đảm bảo yêu cầu nào?

a. Gắn liền với việc sử dụng các đòn bẩy kinh tế, như: thuế, các định mức kinh tế - kỹ thuật, giá cả, lợi nhuận, tín dụng, lãi suất, tỷ giá, tiền lương, tiền thưởng...

b. Cán bộ quản lý phải có trình độ và năng lực về nhiều mặt, có kinh nghiệm quản lý, có bản lĩnh tự chủ vững vàng.

c. Chú trọng thực hiện sự phân cấp đúng đắn giữa các cấp quản lý theo hướng mở rộng quyền hạn, quyền hành động cũng như trách nhiệm kinh tế cho các cấp, các chủ thể kinh tế và cá nhân trong quá trình hoạt động kinh tế.

d. Tất cả các phương án trên

21) Phương pháp giáo dục vận động được hiểu là:

a. Cách thức tác động vào nhận thức, tình cảm và đạo đức của đối tượng quản lý (cá nhân hay tập thể) nhằm nâng cao tính tự giác và nhiệt tình lao động của họ trong việc thực hiện nhiệm vụ.

b. Vận dụng các quy luật tâm lý, đặc điểm tâm lý của con người để tác động nhằm đạt tới mục tiêu quản lý.

c. Làm cho con người phân biệt được đúng - sai, hướng tới những lý tưởng, mục tiêu cao đẹp, nhân văn, phù hợp với quy luật phát triển, đem lại lợi ích chung cho cộng đồng và xã hội

d. Phương pháp dựa trên quy luật tâm lý để tác động vào nhận thức, tình cảm của con người.

22) Những yêu cầu đặt ra khi sử dụng phương pháp giáo dục vận động?

a. Chủ thể quản lý phải chú ý đến khía cạnh tâm lý, tình cảm đạo đức, những giá trị truyền thống văn hóa thuộc về bản chất con người. Đồng thời, phải có trình độ, kiến thức văn hóa, năng lực chuyên môn nghiệp vụ, có đạo đức và tư cách tác phong chuẩn mực.

b. Chú trọng đến vai trò của các tổ chức chính trị đoàn thể, thông qua các tổ chức chính trị đoàn thể để tuyên truyền, giáo dục, động viên và nắm bắt kịp thời những tâm tư và nguyện vọng của từng cá nhân.

c. Khơi dậy được sức mạnh và sự đóng góp của mọi cá nhân, tập thể, đem lại sự phát triển toàn diện, lâu dài và bền vững của tổ chức.

d. Chỉ A và B

23) Công cụ quản lý kinh tế là:

- a. Công cụ pháp luật, công cụ chính sách.
- b. Công cụ giúp cho hoạt động kinh tế được tiến hành theo đúng quy luật và nguyên tắc, đồng thời là phương tiện để thực hiện có hiệu quả các chức năng quản lý.
- c. Tổng thể những phương tiện mà chủ thể quản lý sử dụng nhằm định hướng, khuyến khích và phối hợp hoạt động kinh tế của các tập thể và cá nhân người lao động để hướng tới mục tiêu.
- d. Những phương tiện cần thiết mà qua đó các cơ quan và những cán bộ quản lý kinh tế các cấp sử dụng để điều tiết, hướng dẫn, động viên... người lao động và tập thể lao động tham gia tích cực và có hiệu quả vào các hoạt động kinh tế.

24) Yêu cầu đối với thông tin quản lý kinh tế bao gồm:

- a. Tính chính xác; tính đầy đủ, thích hợp và dễ hiểu; Tính logic và ổn định; Tính kịp thời, hữu ích; Tính bảo mật.
- b. Tính chính xác; Tính đầy đủ, thích hợp và dễ hiểu; Tính logic và ổn định; Tính bảo mật.
- c. Tính đầy đủ, thích hợp và dễ hiểu; Tính logic và ổn định; Tính kịp thời, hữu ích; Tính bảo mật.
- d. Tính chính xác; Tính logic và ổn định; Tính kịp thời, hữu ích; Tính bảo mật.

25) Yêu cầu đối với quyết định quản lý kinh tế bao gồm:

- a. Tính khách quan và khoa học; Đảm bảo tính thống nhất và toàn diện; Đúng thẩm quyền; Kịp thời, ngắn gọn và chính xác; Đảm bảo tính kinh tế và tính giáo dục.
- b. Tính khách quan và khoa học; Kịp thời, ngắn gọn và chính xác; Đảm bảo tính kinh tế và tính giáo dục; Đúng thẩm quyền; Đảm bảo tính quyền lực của Nhà nước.
- c. Đảm bảo tính thống nhất và toàn diện; Đúng thẩm quyền; Kịp thời, ngắn gọn và chính xác; Đảm bảo tính tiết kiệm.
- d. Tính khách quan và khoa học; Đảm bảo tính thống nhất và toàn diện; Đúng thẩm quyền; Đảm bảo tính kinh tế và tính giáo dục.

26) Nguyên tắc ra quyết định quản lý kinh tế bao gồm:

- a. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống; đảm bảo tính khả thi; đảm bảo tính khoa học; tính dân chủ; kết hợp được các yếu tố khoa học và kinh nghiệm, định tính và định lượng, lợi ích kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng, bảo vệ môi trường, hiện thực và sáng tạo, lãnh đạo và tập thể.
- b. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi; đảm bảo tính khoa học; tính dân chủ; kết hợp được các yếu tố kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng, bảo vệ môi trường, hiện thực và sáng tạo, lãnh đạo và tập thể.
- c. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống; đảm bảo tính khoa học; tính dân chủ; kết hợp được các yếu tố khoa học và kinh nghiệm, định tính và định lượng, lợi ích kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng, bảo vệ môi trường, hiện thực và sáng tạo, lãnh đạo và tập thể.
- d. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống; đảm bảo tính khả thi; đảm bảo tính khoa học; tính dân chủ; kết hợp được các yếu tố kinh tế thị trường.

3. TÀI LIỆU ÔN TẬP

- 1) Hà Văn Sự (2021), Giáo trình *Nguyên lý quản lý kinh tế*, NXB Hà Nội, Hà Nội.
- 2) Thân Danh Phúc (2015), *Quản lý nhà nước về thương mại*, NXB Thống kê, Hà Nội.
- 3) Lương Xuân Quý (2006), *Quản lý nhà nước trong nền kinh tế thị trường định hướng XHCN ở Việt Nam*, NXB Lý luận chính trị, Hà Nội.

Hà Nội, ngày 25 tháng 3 năm 2023

**TRƯỞNG KHOA
QUẢN LÝ CHUYÊN NGÀNH**

PGS, TS. Phan Thế Công